

Välkommen till Ekodukt Sandsjöbacka

Vägar kan utgöra kraftiga vandringshinder för både människor och djur. E6 är en stor trafikled som skapar en kraftig barriär. På sträckan mellan Mölndal och Kungsbacka har det skett många viltolyckor under åren, bland annat vid stängselöppningar vid trafikplatserna.

Vi skapar bättre passager över E6 för djuren

En kombination av faunaåtgärder har byggts för att underlätta för djuren att ta sig över E6. Vid trafikplatserna i Torrekullamotet, Källeredsmotet samt vid Lindomemotet har kompletterande viltstängsel, viltuthopp och en färist byggts och här vid Sandsjöbacka har en stor ekodukt anlagts.

Vad är en ekodukt?

Det är en typ av faunapassage som leder "hela ekosystem" och djur över en väg. Den fokuserar inte på någon specifik djurart utan många olika typer av djur. Viktigt är att landskapet och naturen förs över vägen i en obruten kedja. En ekodukt bör vara minst 30–50 meter bred. Projektet är unikt då det är första gången i Sverige som en ekodukt byggs över en starkt trafikerad befintlig motorväg.

Positiva effekter av ekodukten

- Minskar och upphäver vägens barriär avsevärt för så många arter som möjligt. Den främjar den biologiska mångfalden samt de ekologiska sambanden som finns i området.
- Minskar risken för viltolyckor vilket ökar trafiksäkerheten på E6 och angränsande vägar.
- Binder samman grönområden och underlättar för friluftslivet.
- Ingår i ett pilotprojekt som utvecklat analysmetoder för att finna lämpliga lägen för ekodukter och faunaåtgärder samt skapa grön infrastruktur över befintliga vägsystem.

Stora naturvärden vid Sandsjöbackaområdet

Sandsjöbackaområdet väster om E6 består av kala berg, ljunghedar, sprickdalar, småsjöar och skog och är av riksintresse för natur och friluftsliv. Det är även ett Natura 2000-område och Hallands största naturreservat på land med rik tillgång på vandringsleder. Östra sidan om E6 består av oexploaterad natur som utgörs av blandskog, berg och våtmarker.

Ekoduktens utformning

Ekoduktens konstruktion består av en betongbro med mittstöd. Den är 32 meter bred och 64 meter lång samt har en fauna-skärm i trä som är cirka 2,2 meter hög. Skärmen reducerar störande ljud och ljus från motorvägen. Ingen fordonstrafik är tillåten ovan bron.

Ovanpå ekodukten eftersträvas näringsfattiga förhållanden och därför täcks ytan till stor del av sand. Tanken är att efterlikna det torra hedlandskap som finns i många områden i Sandsjöbacka naturreservat. Även blommande örter och buskar har planterats ovanpå bron. Stor vikt har lagts på valet av de arter som planteras och frösås samt rätt jordmån. Det kommer ta viss tid innan ekoduktens vegetation helt växt till sig och anpassat sig till naturområdet.

– Här finns drygt 100 träd, av sex olika trädslag, till exempel ek, björk och fågelbär.

– Flera tusen buskar av tretton olika sorter. Exempelvis bärande buskar som nypon, äkta fläder, olvon och hassel som gynnar olika djur; samt krypvide som särskilt gynnar vårens insekter.

– Närmare 1 000 örtpluggplanter har planterats. Här finns cirka 70 utvalda arter till exempel slättergubbe, ängsvädd och gökärt som är viktiga för insektslivet.

– Cirka 8 000 m² mark besås med ängsfröer för att skapa en hedartad men blomrik ängsmark.

Speciella småbiotoper (boendemiljöer) har byggts för att skapa förutsättningar för en rik biologisk mångfald och gynna djurlivet. Till exempel finns flera bihotell och trädstockar (död ved), stubbar, öppna sandytor, stenrösen och våtmarker som olika djurarter kan nyttja.

Vilka djur förväntas använda ekodukten?

Ekodukten används av både rådjur, älg, dovhjort och vildsvin som alla finns i närområdet. Men även mindre arter som rävmå, hare, grävling och hasselmus inkluderar ekodukten i sina revir och hemområden. Även kräldjur, groddjur och fladdermöss gynnas av ekodukten. Människor kan även vandra över bron och nå andra naturområden.

Miljöuppföljning

Ett uppföljningsprogram har tagits fram och studier pågår där man undersöker hur djuren utnyttjar ekodukten och omgivningarna samt hur stängsel och viltuthopp fungerar vid trafikplatserna.

De djur som kommer att studeras är främst klövdjur som älg och rådjur, men även mindre däggdjur samt kräldjur. Viltolyckor på E6 kommer att följas upp under en längre period framöver.

Djur och växter vid ekodukten

Rådjur

Större däggdjur/klövdjur

De större däggdjuren rör sig över stora områden och ekodukten ger dessa arter en möjlighet att passera motorvägen. Djuren följs bland annat upp via kameror samt spårning i snö och sand.

Hasselmus

Hasselmus

I närområdet finns hasselmöss och för att underlätta deras övervintring har vi installerat överlevnadsholkar i ekoduktens närområde. Ett stråk av bärande buskar ger dem föda och skyddar dem vid passage över bron.

Sandödlä

Sandödlä och hasselsnok

I de torra sandiga områdena med god solinstrålning kan man få se sandödlä. Även kopparödlä finns i området. Hasselsnok finns här och den jagar sina byten i de ris- och stenhögar som finns på ekodukten. Kräldjuren följs upp och inventeras och räknas utifrån mörka plattor som placeras ut i terrängen.

Jungfru Marie nycklar

Planteringar, växter och insekter

På och i anslutning till ekodukten planteras eller sås många växter. Växterna har valts med hänsyn till till befintlig vegetation och för djurens behov av föda och skydd.

Slättergubbe

Slättergubbe och Jungfru Marie nycklar

Slättergubben är en storvuxen hävdgynnad ört, typisk på mager näringsfattiga ängs- och betesmarker. Idag är den hotad och på stark tillbakagång. Bestånd finns i Sandsjöbackas naturreservat och tanken är att förekomsten på ekodukten kompletterar dessa bestånd. Jungfru Marie nycklar är en orkidé som är fridlyst och finns i området.

Väddsandbi

Väddsandbi

Väddsandbiet får representera den stora gruppen insekter. Olika vildbin, fjärilar, skalbaggar och andra insekter kommer att utnyttja ekoduktens olika miljöer. Sandbäddar, bihotell, blommande örter och buskar är viktiga för insekterna.

Mer information

www.trafikverket.se/e6faunapassagersandsjobacka

TRAFIKVERKET

Trafikverket, 411 04 Göteborg. Besöksadress: Vikingsgatan 2–4
Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00
www.trafikverket.se